

RAPORT NARATIV

JUSTIȚIE VERDE

RAPORTUL INTERMEDIAR

**„Monitorizarea aspectelor de mediu și
promovarea Justiției verzi în planificarea
politicilor locale de dezvoltare la nivelul
municipiului Bălți”**

Caroma-Nord

în cadrul proiectului

**„Cetățeni activi pentru un mediu sănătos și
Justiția verde”**

3 IANUARIE

AO "Caroma Nord"

Scris de: Rodica Frecăuțanu

OBIECTIVE DE REALIZAT

OS1. Informarea si conștientizarea populației privind necesitatea protecției mediului prin activități educaționale în domeniul justiției verzi și cetățeniei active

Act 1.1. Masă Rotundă de lansare a proiectului- 06 septembrie 2023

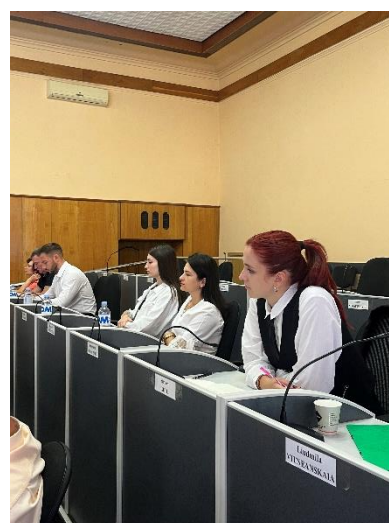
Scopul evenimentului: prezentarea obiectivelor proiectului în cadrul Primăriei Bălți și Consiliului local din cele 2 localități (Elizaveta și Sadovoe). Evenimentul a fost realizat în cadrul Primăriei Bălți. Au participat 20 participanți (B-5, F-15): consilieri municipali, reprezentanți ai subdiviziunilor Primăriei municipiului Bălți, primăriilor satelor Elizaveta și Sadovoe, reprezentant al Inspectoratului pentru protecția mediului, reprezentanți ai Agenției de Mediu, reprezentanți ai societății civile, elevi și studenți.

<https://www.facebook.com/events/145068438658066/?ref=newsfeed>

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=313870877982388&set=pcb.313871487982327>

Primăria municipiului Bălți

Act. 1.2. Ateliere de lucru și instruire (2 zile) – În data de 13 septembrie și 20 octombrie 2023 au fost desfășurate 2 ateliere cu participarea 36 funcționari publici și reprezentanți ai societății civile (B-6, F-30). Expertul Octavii Ivanov a funcționarii publici s-au familiarizat cu metodologia

de elaborare a planurilor acțiuni, aspectele legale, tehnice, domeniile de intervenții, măsurile de EE și SER, precum și specificul managementul proiectelor în domeniul respectiv cu accent pe aspectele practice. Totodată, au fost analizate studii de caz, situația curentă, bune practici naționale și internaționale, specificul aplicării de proiecte EE la donatori și programe naționale.

<https://www.facebook.com/photo?fbid=278250288314978&set=pcb.278250531648287>

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=317392704296872&set=pcb.317393390963470>

<https://www.facebook.com/photo?fbid=278250288314978&set=pcb.278250531648287>

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=317392704296872&set=pcb.317393390963470>

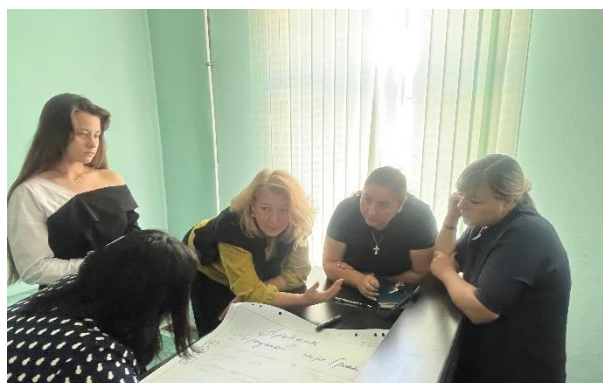
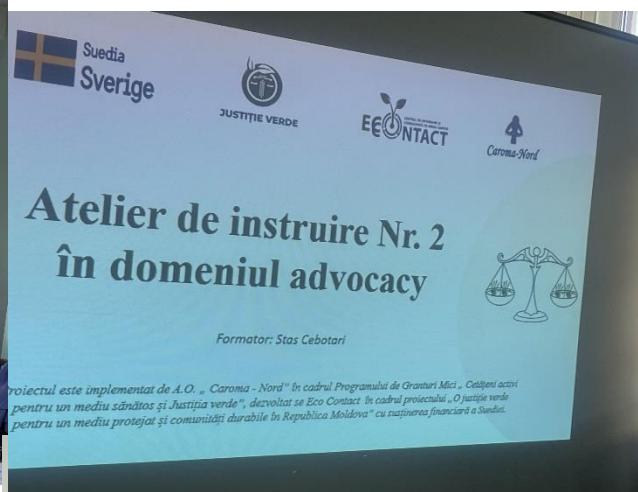
Act. 1.3. Training (2 zile) în domeniul advocacy pentru reprezentanți ai APL și ONG din mun. Bălți
La 04 și 11 octombrie 2023 au fost realizate sesiuni de instruire pentru 34 de reprezentanți ai APL și ONG-urilor din mun. Bălți, în urma cărora atât reprezentanții celor 10 OSC-uri, cât și funcționarii publici au fost capacitați cu cunoștințe și abilități pentru a înțelege conceptul de advocacy în domeniul EE, au fost provocați să genereze soluții privind consumul de energie, eficientizarea costurilor și serviciilor, pentru a dezvolta recomandări bazate pe rezultatele proiectului.

O deosebită atenție s-a atras planificării unei campanii de advocacy și realizarea planului de acțiuni în domeniul advocacy. Participanții au avut ocazia de a face schimb de opinii și lucra în grup, unde au încercat să identifice o problemă pe care să o rezolve și să stabilească un plan de acțiuni advocacy.

În urma desfășurării atelierelor participanții au primit câte un Certificat de participare.

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=335701255788336&set=pcb.335701585788303>

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=339721775386284&set=pcb.339723478719447>

OS2. Cultivarea în rândul tinerilor cetățeni a conceptului de educație ecologică autentică și justiție verde

Act 2.1. Program instructiv „Garda verde” (4 activități în cadrul instituțiilor de învățământ din mun. Bălți). Plasarea periodică a informațiilor pe paginile FB a instituțiilor de învățământ/ 3 publicații per instituție. În perioada de raportare (septembrie-decembrie 2023) au fost realizate 5 ateliere de instruire și 4 activități de informare în instituțiile de învățământ din municipiul Bălți. În cadrul acestor activități tinerii și-au consolidat cunoștințele în domeniul legislației de mediu, schimbărilor climatice și stilului de viață prietenos mediului. Totodată, aceștia și-au exprimat intențiile de a trăi într-un mod cât mai durabil, pentru a adopta noi modele de consum și a contribui la un viitor mai ecologic. Au fost organizate jocuri interactive și lucru în grupuri.

În cadrul **primului atelier de instruire**, desfășurat la data de **22 septembrie 2023, în s. Elizaveta, mun. Bălți**, au participat 20 de tineri, cu vârste cuprinse între 14 și 20 de ani. Tinerii au fost informați cu privire la reglementările în vigoare privind protecția mediului, cât și de ce e important să depunem efort pentru a

proteja mediul și a redresa poluarea acestuia. În continuare, tinerii au avut ocazia să lucreze în grup, încercând să identifice cele mai importante calități ale unui tânăr guardian de mediu, cu alte cuvinte, au dezvoltat deontologia acestuia.

Ca concluzie, tinerii au enumerat drept calități primordiale ale unui guardian de mediu : responsabilitatea, curajul, consecvența acțiunilor cât și abilitatea de a mobiliza comunitatea pentru o cauză.

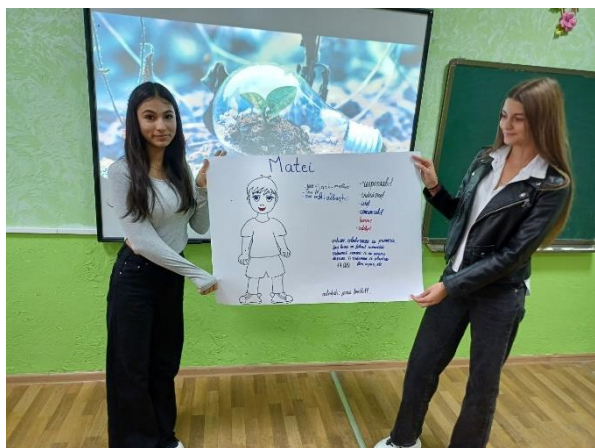
La finalul evenimentului, tinerii au privit un filmuleț, prin care au avut posibilitatea să cunoască impactul schimbărilor climatice asupra oamenilor și tuturor ființelor vii, ajungând la concluzia că de calitatea mediului depinde direct calitatea vieții pe care o trăim.

Filmulețele au avut scopul de a sensibiliza opinia tinerilor cu privire la problemele mediului și a-I face să mediteze asupra realităților care apar în consecința inacțiunii și pasivității acestora.

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=328311629860632&set=pcb.328311806527281>

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=335701255788336&set=pcb.335701585788303>

În cadrul **celui de-al doilea atelier**, desfășurat la data de **24-25 octombrie 2023, în incinta IPLT Georhe Coșbuc din Bălți**, 20 de tineri au fost informați cu privire la importanța protejării mediului, cât și a consecințelor de ordin economic, social, juridic, care pot apărea odată cu poluarea mediului. Formatul evenimentului a presupus mai mult o prelegere publică, tinerii având ocazia să își expună punctul de vedere privind necesitatea protecției mediului și a acțiunilor fiecărui din noi, orientate spre aceasta. La finele activității de formare, elevii au înțeles mai bine prioritățile Republicii Moldova în domeniul

mediului; au analizat situația de mediu din localitate și au înaintat propuneri pentru a o îmbunătăți. Când privește crearea unei Gărzi Verzi în mun. Bălți, tinerii și-au exprimat interesul și au descris prin desene profilul unui tânăr care promovează cultura ecologică și susține protejarea mediului înconjurător.

În concluzie, tinerii au reiterat anagajamentul acestora de a se implica în activități și proiecte menite să susțină protecția mediului, cât și și-au exprimat interesul spre a se implica ca tineri gardieni la nivel local, diseminând informațiile și semenilor lor.

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=352923730732755&set=pcb.352923814066080>

În cadrul celui **de-al treilea atelier**, desfășurat la data de **21 noiembrie 2023**, pentru 15 tineri

participanți, s-a abordat specificul unui tânăr gardian de mediu prin a ilustra cele mai importante calități, cât și a pune în evidență specificul misiunii acestora, și anume, facilitarea protecției mediului și diseminarea informațiilor privind necesitatea acestei acțiuni în vederea dezvoltării unei culture ecologice a cetățenilor. Evenimentul a întrunit tineri din mai multe instituții de învățământ, care s-au arătat interesați de subiectele de

mediu și au preluat angajamentul de a disemina informațiile, prin discuții cu prietenii, participări ulterioare în cadrul evenimentelor pe care le organizăm, în rândul semenilor lor.

Tinerii au conchis că resursele, cât și mediul, pot fi revitalizate, iar pentru

asta, e necesar să dezvoltăm o cultură ecologică pentru toată populația (în rândul autorităților, a tinerilor, persoane în etate etc).

Cât privește crearea unei Gărzi Verzi în mun. Bălți, tinerii și-au exprimat interesul și au descris prin desene profilul unui tânăr care promovează cultura ecologică și susține protejarea mediului înconjurător.

Link filmuleț: <https://www.youtube.com/watch?v=hiUa93ePcoU&t=60s>

<https://www.youtube.com/watch?v=KBjVRUfBGKk>

Link postări:

https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=pfbid02d6wFPMV1X5rZ8K1A992QYsPNmSElUW39fegaihN93zsswaTU9FxClyIKyRWLPzFI&id=100080453920838&mibextid=NiF5oz

https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=pfbid02k856Uu8pUrruoBTCWrme2CMxpUldx9CL44IdDQektg7BjdMvm88UfESfzbgLwcETpl&id=100080453920838&mibextid=NiF5oz

https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=pfbid02e5NvqND9QyQoFeq2pChSgqpRybobMZ4MOF8Hqs5X4B2yK2rlvEsatGxDxwS3q9Dnl&id=100080453920838&mibextid=NiF5oz

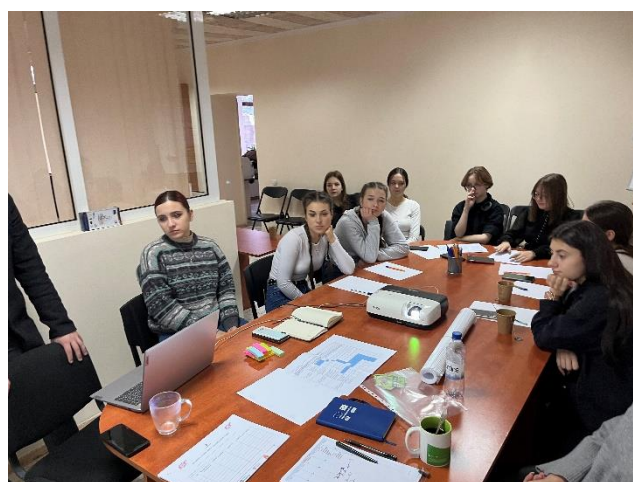
<https://www.facebook.com/photo/?fbid=352923730732755&set=pcb.352923814066080>

https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=pfbid02e5NvqND9QyQoFeq2pChSgqpRybobMZ4MOF8Hqs5X4B2yK2rlvEsatGxDxwS3q9Dnl&id=100080453920838&mibextid=NiF5oz

14, 26, 28 decembrie 2023 - o ședință de organizare a întâlnirii tuturor membrilor din Garda Verde și 2 zile de instruire și lucru în cadrul Atelierului de instruire Nr.5.

În această perioadă, beneficiind de vacanța de iarnă, am organizat întâlnirea tuturor membrilor Gărzii Verzi din municipiul Bălți.

Astfel, în perioada **14-28 decembrie 2023** au fost organizate mai multe activități în cadrul Programului instructiv „Garda Verde Justiție Verde, iar cei mai devotați tineri ecologiști și-au dat întâlnire și au lucrat în grupuri la conceptualizarea ”Gărzii Verzi” :

1. Ce reprezintă Garda Verde (misiunea ei)
2. Cine pot fi membri ai Gărzii și care ar trebui să fie profilul lor?
3. Cum ar trebui să își desfășoare activitatea sau să fie formată garda? (organigrama, procese interne, organe de conducere etc).

La fel am discutat despre **structura/organigrama Gărzii Verzi și Regulamentul de activitate.**

Cât privește crearea unei Gărzii Verzi în mun. Bălți, tinerii și-au exprimat interesul și au descris prin desene profilul unui tânăr care promovează cultura ecologică și susține protejarea mediului înconjurător. În cadrul atelierului de instruire tinerii participanți au făcut cunoștință între ei, s-au schimbat cu păreri, și-au consolidat cunoștințele în domeniul legislației de mediu, schimbărilor climatice și stilului de viață prietenos mediului.

Totodată, aceștia și-au exprimat intențiile de a trăi într-un mod cât mai durabil, pentru a adopta noi modele de consum și a contribui la un viitor mai ecologic.

Au fost organizate jocuri interactive și lucru în grupuri.

La finele activității de formare, gardienii verzi au înțeles mai bine prioritățile Republicii Moldova în domeniul mediului; au analizat situația de mediu din localitate și au înaintat propuneri pentru a o îmbunătăți.

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=387792427245885&set=pb.100080453920838.-2207520000>

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=387792427245885&set=pb.100080453920838.-2207520000>

<https://www.facebook.com/AoCaromaNordMoldova/posts/pfbid0GJWFCHjgm9oiYrLkeXmceexEJw7Vry891x86nkraGdZEgveRMXH6i9ZBvFW2dsqxl>

Act. 2.2. Campanie socială „Plantează viitorul în municipiul Bălți”.

Activitatea fost propusă de însăși reprezentanții primăriei Bălți. Dat fiind faptul că perioada a coincis cu alegerile locale, aceasta a fost transferată pentru următorul trimestru pentru municipiul Bălți.

La **11 noiembrie 2023** asociația noastră, împreună cu voluntarii s-au aliniat apelului de împădurire lansat de președintele Maia Sandu, care face parte din Programul Național de Extindere și Reabilitare a Pădurilor (H.G. nr. 55/2023). Astfel, peste 50 elevi, studenți, activiști au participat alături de noi la campania de împădurire organizată în regiunea **satului Bilicenii Noi, r. Sîngerei**, sub egida Agenția Moldsilva.

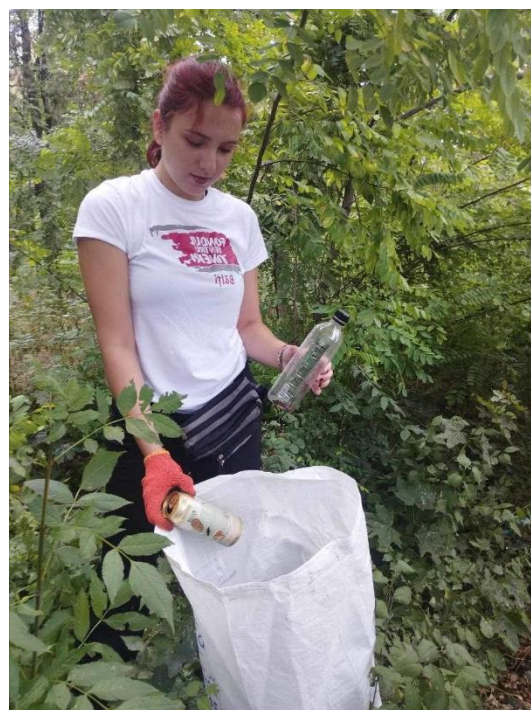

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=357633840261744&set=pcb.357645826927212>

ZIUA MONDIALĂ A CURĂȚENIEI 2023 – la apelul Centrului Național de Mediu, asociația noastră împreună cu voluntarii din instituțiile de învățământ și Inspectoratul Ecologic Bălți au marcat **Ziua Mondială a Curățeniei în municipiul Bălți**.

Cu sloganul campaniei "Plastic colectat, Mediul curat" în data de 16.09.2023 am desfășurat o activitate de salubritate în locurile publice, o acțiune practică având ca scop creșterea gradului de conștientizare cu privire la eforturile Republicii Moldova de a se alinia la ambițiile trasate de UE: zero poluare, economia circulară, managementul integrat al deșeurilor, în general, iar în particular la promovarea prevenirii formării deșeurilor prin reducerea consumului excesiv, în favoarea reciclării deșeurilor care, după cum arată studiile nu este singura cea mai eficientă metodă de combatere a problemei.

Participanți s-au înregistrat prin completarea unui formular oferit de către Centrul Național de Mediu.

Despre acest eveniment găsiți informații aici:

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=643638427871323&set=pcb.643642807870885>

Rezultatele atinse în proiect și Activități suplimentare realizate în perioada septembrie-decembrie 2023:

Printre cele mai importante rezultate ale proiectului, se numără:

- 1 Masă Rotundă de lansare a proiectului realizată cu participarea 20 funcționari publici din cadrul Primăriei Bălți și ONG-uri
- 36 de reprezentanți ai APL și 10 ONG din municipiul Bălți instruiți și abilitați cu noi cunoștințe în domeniul eficientizării resurselor, schimbărilor climatice, advocacy
- 2 ateliere de lucru în domeniul advocacy realizate cu participarea funcționarilor publici
- 2 ateliere de lucru în domeniul energetic realizate cu participarea funcționarilor publici, inspectorilor de mediu, specialiști din domeniul jurisdicțional, cadre didactice, elevi și studenți
- 50 persoane implicate în cadrul atelierelor și planurilor locale de acțiune pe mediu
- 4 activități realizate în cadrul instituțiilor de învățământ din mun. Bălți în scopul creării Gărzii Verzi
- 2 training-uri de instruire privind funcționarea Gărzii Verzi la nivelul municipiului Bălți cu implicarea 31 tineri selectați
- 1 Campanie de plantare a copacilor realizată în satul Bilicenii Noi, r. Sîngerei sub egida MoldSilva cu implicarea 50 tineri din mun. Bălți și r. Sîngerei

Activități planificate pentru următorul semestru - ianuarie-iunie 2024- se vor axa pe atingerea obiectivelor 3 și 4:

OS3: Creșterea gradului de implicare a publicului în procesul decizional și încurajarea participării active a publicului, în special a tinerilor la redresarea mediului natural

Printre activitățile propuse se enumeră:

Act 3.1. Întâlniri și ședințe de consultare și implicarea părților interesate, inclusiv cetățeni, ONG-uri, mediul de afaceri și alte organizații relevante.

A3.2. Organizarea Forumului "Generația ECO" cu participarea tuturor partenerilor și donatorilor.

Act. 3.3. Organizarea și desfășurarea unui concurs ecologic cu genericul „Acționează asupra CO2” pe rețele de socializare și premiarea învingătorilor. Ca rezultat 200 tineri vor fi implicați în Concursul municipal „Acționează asupra CO2” și realizarea a 3 picturi murale pe motive ecologice în orașul Bălți, satele Elizaveta și Sadovoe.

OS4. Facilitarea colaborării între activiștii civici de mediu și organele de investigare întru sesizarea infracțiunilor de mediu

Act. 4.1. Elaborarea unui studiu de analiză a politicilor de mediu

Act. 4.2. Crearea unui parteneriat durabil între ONG, instituțiile de învățământ și administrația locală.

Act. 4.3. Formarea a 3 grupuri de acțiune locală în domeniul mediului, în Bălți, Sadovoe și Elizaveta.

Act. 4.4. Masă rotundă de apreciere a rezultatelor proiectului.

Proiectului „Monitorizarea aspectelor de mediu și promovarea Justiției verzi în planificarea politicilor locale de dezvoltare la nivelul municipiului Bălți” este implementat de AO “Caroma Nord” în cadrul Programului de Granturi Mici „Cetățeni activi pentru un mediu sănătos și Justiția verde”, dezvoltat de EcoContact în cadrul proiectului „O justiție verde pentru un mediu protejat și comunități durabile în Republica Moldova” cu susținerea financiară a Suediei.